

AFGHÁNISTÁN

Afghánistán je odedávna **spojnicí mezi centrální a jižní Asií**. Jeho strategická poloha byla i příčinou **zájmu světových velmocí o nadvládu** nad touto zemí.

Poloha centrální Asie lákala od nepaměti okolní kmeny a říše k dobývání. Pronikají sem i světové velmoci – Rusko, Velká Británie, USA a Čína.

OV

Od 19. století bojovalo o převahu nad Afghánistánem Rusko a Velká Británie. Od roku 1979 tu byla po deset let přítomna ruská armáda. Na konci 90. let 20. století se vůdčí silou v Afghánistánu stalo islámské hnutí Taliban. USA a Velká Británie zaútočily v roce 2001 na teroristická centra v Afghánistánu. V zemi jsou přítomny mezinárodní vojenské jednotky, včetně českých.

D

Vyhledejte, jaká je současná politická situace v Afghánistánu.

Afghánistán je jednou z nejchudších zemí světa. Téměř celou zemi vyplňuje **pohoří Hindúkuš** prostoupené hlubokými údolními. Afghánské **podnebí je drsné** a krajina téměř **bez lesů**.

Většina obyvatel se živí **zemědělstvím**. Země vyváží **kůže karakulských ovcí a bavlnu**.

Afghánistán je zemí s **největší produkcí opia** na světě.

Zjistěte údaje o karakulských ovcích.

Vysvětlete, co je opium. Čím je jeho užívání nebezpečné?

Jak se nazývá hlavní město Afghánistánu a jaké zde převažuje náboženství?

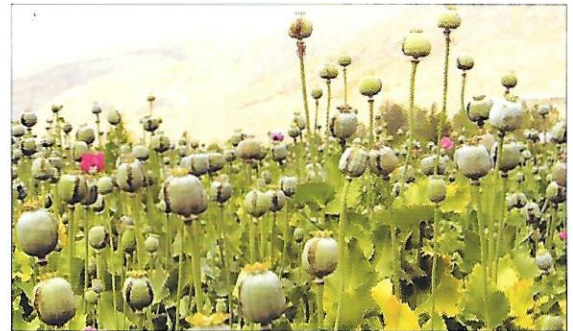
Kvůli válce, suchu a chudobě patří průměrná délka života v Afghánistánu k nejnižším na světě (pouze 46 let). Také dětská úmrtnost je tu extrémně vysoká.

Zopakujte si:

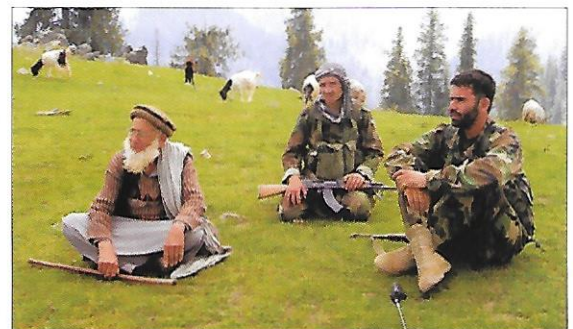
1. Názvy všech šesti států centrální Asie končí na „-stán“. Zavřete učebnici a vyjmenujte je.
2. Pracujte s mapou. Popište přírodní podmínky Kazachstánu.
3. Vyhledejte na mapě, kde se rozkládá Aralské jezero. Vysvětlete příčinu jeho vysychání. Jaké jsou důsledky tohoto vysychání pro obyvatele žijící v okolí?
4. Jaká je krajina v Afghánistánu? Jak vypadají obyvatelé této země? Vzpomeňte si na záběry z televize.



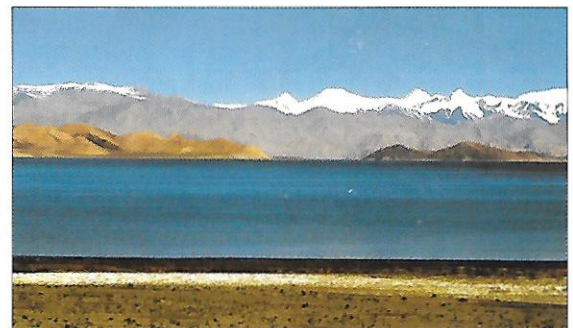
pozůstatky z mnoha bojů v Afghánistánu



pole s mákem – pro mnohé obyvatele Afghánistánu je výroba opia z makovic hlavním zdrojem obživy



Afghánistán – pastevec s afghánskými bojovníky



jezero Karakol v pohoří Pamír (Tádžikistán)

Centrální Asie leží v bezodtokové oblasti pouští, suchých pohoří a stepí. Velice častá jsou zde zemětřesení. Zemědělství je vázáno na údolí řek a zavlažování. Pěstuje se zde například bavlna a mák. Převládá chov ovcí. V centrální Asii jsou sice velké zásoby ropy, zemního plynu a dalších nerostných surovin, přesto jsou státy této oblasti hospodářsky málo vyspělé.



mák: *anglicky* – poppy [popi] *německy* – der Mohn
pole: *anglicky* – field [fi:ld] *německy* – das Feld